

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor práce: **Roman Máca**, studijní obor **Mezinárodní rozvojová studia**

název posuzované práce: ***Adopce na dálku: nezištná pomoc nebo další forma závislosti?***

Formální splnění zadání práce:

Vyhovující.

Obsahová úroveň práce:

V bakalářské práci není jasně stanoveno, co v ní bude autor řešit. Práce má podtitul „nezištná pomoc nebo další forma závislosti?“, avšak obsah práce se k této otázce vztahuje jen velmi volně. Práce se skládá se čtyř hlavních kapitol (tři až šest), které na sebe příliš nenavazují a netvoří příliš kompaktní celek. Dle zadání je cílem práce „poskytnout přehled o fungování programů adopce na dálku v ČR a provést kvalitativní analýzu vztahů, které se vytvářejí mezi dětmi a adoptivními rodiči“.

Nejrozsáhlejší část práce je věnována projektům adopce na dálku v České republice. Na základě internetových stránek jednotlivých organizací realizujících adopci na dálku autor popsal jejich projekty. Jde o čistě popisnou část, kde autor pouze přebírá informace (někdy doslovně) o projektech, chybí jakékoli významnější přispění autora, např. ve formě srovnání jednotlivých projektů (např. jejich efektivita, kritéria výběru atd.) či jejich hodnocení. Kapitola čtyři popisuje fungování adopce na dálku; zde je již přispění autora větší.

V páté kapitole autor provedl kvalitativní výzkum mezi adoptivními rodiči. Tato část je velmi krátká. Ze stručného popisu výzkumu se domnívám, že nenaplnuje všechna pravidla sociologického výzkumu, avšak to je v rámci bakalářské práce zřejmě akceptovatelné. Prvotní otázky pro respondenty se mi zdají dobrým základem pro výzkum, samotný výzkum však nejde příliš do hloubky. Výsledky výzkumu přináší některé zajímavé informace, jiné však zcela předvídatelné. Autor mohl při rozhovorech jít dále a snažit se získat podrobnější informace o vztahu mezi dětmi a adoptivními rodiči. Autor si měl ujasnit, co vše výzkumem sleduje. Kapitola pět je nazvána „Vztahy mezi dětmi a sponzory“, avšak obsahuje i závěry, které se těchto vztahů netýkají (části 5.2.1. a 5.2.2.).

Šestá kapitola je nazvána „Hodnocení adopce na dálku“. V úvodu této kapitoly autor tvrdí: „Při popisu a posuzování důsledků můžeme vycházet, jak z literatury, tak ze subjektivního pohledu, který jsem získal četbou této práce.“ Na následujících třech stranách autor uvádí důvody, proč děti v rozvojových zemích touto formou podporovat a proč nepodporovat. Z více než poloviny jde o argumenty převzaté ze stránek organizace The International Debate Education Association, které doplňují argumenty z dalších dvou zdrojů. Autor zde pouze nekriticky přebírá argumenty, se kterými nijak dál nepracuje. Samotný výpis argumentů proč podporovat a proč nepodporovat bych neoznačoval za hodnocení. Nevím, jaké hodnocení efektivity vynaložených peněz přináší tyto dva výroky (str. 45): „Z příspěvku adopce na dálku je většina prostředků využita přímo na potřeby dítěte.“; „Velká část peněz je vynaložena na fotky, dopisy a vlastní chod organizací, místo aby byly využity přímo na potřeby dítěte.“ Některé argumenty (zejména proč nepodporovat) se mi zdají slabé, avšak protože je autor pouze přebírá a nijak je nehodnotí, není nutné je zde uvádět.

Závěr obsahuje některé informace o adopci na dálku, které však spolu příliš nesouvisí. Věta „I přes všechnu kritiku, která je jistě opodstatněná, je desítkám tisíc dětí poskytováno vzdělání a s ním i související šance změnit svůj život, kterou by bez této podpory jen těžko dostaly.“ (str. 47) nedává vzhledem k předchozí kapitole smysl. Poté autor odpovídá na čtyři otázky. Odpovědi na první dvě otázky vychází z provedeného výzkumu (avšak proč autor vybral zrovna tyto otázky jako hlavní, není jasné), dvě další se nezakládají na předchozích částech práce. Závěr je roztříštěný a nemá jasné vyznění.

Úroveň práce s literaturou, citační aparát:

Práce s literaturou je problematická. Autor využívá nepříliš velký počet zdrojů, z nichž všechny kromě jednoho jsou internetové stránky, většinou stránky jednotlivých organizací realizujících adopci na dálku.

Zdroje jsou v textu práce uváděny, avšak autor pouze přebírá informace z několika málo zdrojů.

Jazyková a grafická úroveň práce:

Jazyková úroveň práce je velmi dobrá, autor píše poměrně srozumitelně. Chyby a překlepy se vyskytují jen v menším množství.

Přílohy jsou hezky zpracované a relevantní, avšak myslím, že na ně autor v práci neodkazuje.

Soupis konkrétních chyb vyžadujících reakci uchazeče

U výběru respondentů autor píše: „Právě tento výběr lidí, kteří se o danou problematiku více zajímají, mi dával jakousi jistotu, že jejich odpovědi budou pro můj výzkum relevantnější.“ (str. 37) – Proším autora o vysvětlení.

Otázka do diskuse: Je podle autora lepší, když organizace umožní sponzorům výběr konkrétního dítěte (jak to dělá většina organizací), nebo pouze výběr mezi chlapcem a dívkou (jak postupuje Arcidiecézní charita Olomouc)?

Celkové hodnocení práce:

Autor bakalářskou práci sestavil z několika částí vztahujících se k adopci na dálku, které však nejsou spojeny jasnou jednotící linií. Bakalářská práce tak nemá soudržný charakter. Jednotlivé části práce jsou různě kvalitní, za lepší bych označil kapitoly čtyři a pět. Nejrozsáhlejší část práce je jen popisem projektů adopce na dálku jednotlivých organizací. Kapitola šest a závěr jsou velmi slabé. Bakalářská práce jako celek je problematická, má poměrně dost slabých stránek. Protože však v některých částech šel autor nad rámec popisnosti (kapitola čtyři a především kapitola pět, kde autor provedl kvalitativní výzkum) a došel k některým závěrům, práce ještě splňuje podmínky, které jsou na bakalářskou práci kladeny.

Celkový návrh posuzovatele pro hodnotící komisi:

Práci **s výhradami doporučuji** k obhajobě, před obhajobou navrhuji její hodnocení známkou dobře.

V Olomouci 5. června 2008

Miroslav Syrovátka
oponent bakalářské práce